

Een film van Nila Madhab Panda

www.jekino.be/iamkalam

Filmrelease: 10 augustus 2011

Perscontact: Anja Horckmans, anjah@jekino.be - 0475 80 58 99

Fotomateriaal : zie www.jekino.be/persmappen

Met de steun van

Korte synopsis

De Indische provincie Rajasthan was ooit een thuishaven van vorsten en prinsen. Vandaag maken we er kennis met Chhotu, het hard werkende hulpje in een eettentje langs de kant van de weg. Chhotu is altijd vrolijk en toeristen zijn dol op de snuggere jongen die hen rondleidt op de rug van zijn kameel. Toch wil Chhotu net zoals andere kinderen naar school gaan en zijn leven in eigen handen nemen. Niets kan hem daarbij ontmoedigen.

Op een dag ontmoet hij een nette jongen van zijn leeftijd die een echte prins blijkt te zijn. Ravijay en Chhotu worden beste maatjes...

*Indische speelfilm van Nila Madhab Panda
2010. 89'.*

Nederlands ondertiteld

Met o.a. Harsh Mayar, Husaan Saad, Gulshan Grover, Beatrice Ordeix, Pitobash

I AM KALAM is een inspirerend verhaal over een ambitieuze jongen die een onmogelijke droom wil verwezenlijken. Een ode aan de wilskracht, gedraaid in het fotogenieke Rajasthan. De kleurenpracht spat van het scherm in deze meeslepende, levenslustige film.

Met steun van Open Doek.

www.jekino.be/iamkalam

Lange synopsis

Door de aanhoudende droogte en hongersnood op het Indiase platteland besluit een moeder haar zoontje naar een verre kennis te brengen. Ze overtuigt Bahti Uncle, die een kleurrijk thee- en eettentje langs de weg uitbaat, om Chhotu als hulpje aan te werven.

Chhotu is een pienter en innemend ventje dat heel snel nieuwe vaardigheden oppikt. Hij leert lekkere thee serveren, spreekt al gauw een paar woordjes Frans en Engels en verzorgt de zieke kameel Laxmi, die ingezet wordt om thee en hapjes rond te dragen. Hij veroverd meteen de harten van de uitbater én de toeristen, zeer tegen de zin van Laptan, zijn oudere en autoritaire collega-hulpje.

Chhotu serveert ook de toeristen die in het hotel verblijven dat gevestigd is in het voormalige paleis van koning Pratap. Uit geldnood moet de koning noodgedwongen -en zeer tegen zijn zin- een deel van zijn residentie verhuren aan hotelgasten.

Laptan wil zijn slaapruijnte niet delen met Chhotu. Maar met een listig plan kan het knechtje hem bedotten. Chhotu is pienter; hij leest graag en leert snel. Hij droomt ervan om een das te dragen, naar school te gaan en een man van betekenis te worden. Net zoals president Kalam! Chhotu is enorm onder de indruk van de president. Dankzij hem is hij ervan overtuigd dat mensen hun lot kunnen veranderen. Vanaf nu laat hij zich 'Kalam' noemen. Ooit wil hij naar Dehli om de president persoonlijk te bedanken.

Elke ochtend ziet Kalam een leeftijdsgenootje -uitgedost in das en schooluniform- begeleid door zijn bediende op de schoolbus wachten. Het is de jonge prins die in het paleis woont. Al gauw worden ze boezemvrienden, ook al staat de slaapkamer van de prins in schril contract met Kalams slaaphok. Kalam leert Hindi aan prins Ranvijay, terwijl de prins hem Engels bijbrengt. Toch blijft het raadzaam om hun vriendschap geheim te houden. Prinsen mogen immers alleen vriendschap sluiten met hun gelijken - 'koninklijk bloed' is een vereiste!

Lucy Madame is een Française die op haar motor door India reist. Bahti is hopeloos verliefd op de goedlachse muzikante. Kalam vertelt haar over de grap die hij uithaalde met Laptan (die helaas hun gesprek afluistert) en over zijn vriendschap met de prins (die bang is voor zijn examen Frans). Hij stelt Lucy zelfs voor aan zijn moeder en neemt haar mee op een heel bijzondere uitstap. Ondertussen verbrandt Laptan van pure razernij Kalams boeken...

Kalam en de prins hebben cadeautjes voor elkaar: Kalam schenkt een armband aan de prins, die op zijn beurt Kalam verrast met een das, schooluniform en boeken.

De sfeer in het eettentje is beneden het vriespunt. Bahti is diep bedroefd wanneer hij ontdekt dat Lucy getrouwd is. En de verbrande boeken leiden tot een knokpartij tussen Laptan en Kalam. Bathi -boos en teleurgesteld- moet de kemphanen scheiden.

In een gesprek met zijn vader vraagt prins Ravijay zich luidop af waarom arme kinderen niet naar school kunnen. Maakt het lot een man arm of rijk? Wat maakt een man... het lot of zijn daden...?

Op school wordt prins Ravijay aangeduid voor een belangrijke voordrachtwedstrijd. Tijdens het voetballen komt hij echter ongelukkig ten val en verstuikt zijn hand. Nu kan hij niet meer schrijven! Zijn vriend Kalam zal hem wel helpen: hij schrijft de speech, de prins zal de tekst vanbuiten leren en voordragen.

Intussen wordt Kalam door de koning en zijn entourage beschuldigd van diefstal. Waar komen anders de spullen van de prins in zijn kamer vandaan? Kalam houdt vol dat hij niets gestolen heeft maar verzwijgt zijn geheime vriendschap met de prins. Niemand gelooft in zijn onschuld en Kalam loopt weg.

Ravijay wint de voordrachtwedstrijd en toont fier zijn trofee aan vader. Ravijay wil zijn overwinning vieren met Kalam maar die is spoorloos. De bediende vertelt wat er gebeurd is. De jonge prins biecht aan vader dadelijk zijn geheime vriendschap op.

Iedereen vertrekt naar Delhi op zoek naar Kalam. Dankzij de hulp van Lucy wordt Kalam gevonden. Voortaan gaat Kalam samen met de prins naar school.

Cast & credits

Regie: Nila Madhab Panda

Scenario: Sanjay Chauhan & Nila Madhab Panda

Met o.a.

Harsh Mayar Chhotu

Hussan Saad Ranvijay

Gulshan Grover Bhati

Pitobash Laptan

Beatrice Ordeix Lucy

India, 2010

89 minuten

Originele Indische versie met Nederlandstalige ondertitels

Regisseur Nila Madhab Panda

Biografie

Nila Madhab Panda is een jonge, inventieve Indiase filmmaker, die ervaring opdeed via documentaires en tv-werk. Hij gebruikt heel hedendaagse methodes om zijn verhalen te vertellen. Hij won verscheidene awards met zijn werk dat steeds focust op maatschappelijke, familiegeoriënteerde onderwerpen. Hij was zelf al regelmatig een gewaardeerd jurylid op diverse nationale en internationale filmfestivals. Momenteel werkt Nila Madhab Panda aan *THE CURSE OF THE RAT EATERS*, een film die verwacht wordt tegen het einde van 2011.

In 1998 richtte Madhab "Eleanor Images" op, een multimedia organisatie en producent van diverse spraakmakende Indiase filmprojecten. Hij is ook oprichter en executive director van het "India Screenwriting Lab". In samenwerking met partner Performing Arts Lab (Londen) en met hulp van British Council, European Union Media International Programme, Goethe Instituut (Duitsland), Cinekid (Amsterdam), Children Film Society of India en HMV/Saregama wil hij kwaliteitsvolle Indiase scriptwriting stimuleren. Op die manier maakt hij deel uit van de 'Indian new wave cinema' die mee het aangezicht van Bollywood wil veranderen.

Ook was hij de 'Indian Creative Associate' van 'Moti Roti 360 degrees India-Pakistan-Britain', een programma dat gesubsidieerd werd door de UK Arts Council, waarbij de opdracht werd gegeven voor 20 kortfilms.

Awards:

United Nation's Visual Media Award 2002

UK Environment film fellowship Award 2005.

Heroism in Cinematography, 2003 Ab Desh Chalana Hai

Creative Future of India 06 Longest Journey

FESTIVAL DE CINE DE GRANADA – Special mention Award for Climate's first Orphans

Director's Statement

“De droom is niet wat je ziet in je slaap. De droom is wat je belet om te slapen.”

“We willen vandaag ons heden opofferen om onze kinderen een betere morgen te schenken.”

“Het is cruciaal om het belang van onderwijs duidelijk te maken aan alle lagen van de bevolking, vooral op het platteland en bij de armste stedelingen.”

Drie uitspraken van voormalig Indisch president APJ Abdul Kalam. Zijn visie op het aanbieden van educatie aan miljoenen van onderwijs verstoken Indiërs lag aan de oorsprong van I AM KALAM.

Ik geloof in verhalen met een universele weerklank. Hoe meer lokaal je gaat, hoe universeler je boodschap wordt. Dit is zo'n lokaal verhaal. Al mijn films vertellen over de basisnoden van mensen en over de problemen van armoede. Zulke verhalen vind ik nuttig en boeiend. Om het thema voor kinderen boeiend te houden, maakte ik er een moderne fabel van die hen belooft dat hard werken je verder zal brengen in het leven dan vertrouwen op je goede geluk.

I AM KALAM vertelt over een strijd die ik sinds mijn kindertijd heb meegemaakt en geboserveerd. Het verhaal kon zich afspelen in elk ontwikkelingsland, vooral in landen met een koloniaal verleden. Het eerste ontwerp waar ik me als filmmaker in verdiepte, was kinderarbeid. Het is de erfenis van een uitbuitingssysteem dat misbruik maakt van goedkope arbeid zonder iets in de plaats te geven. Het verhaal van I AM KALAM is gedeeltelijk gebaseerd op de werkelijke situatie die ik in Rajasthan leerde kennen, toen ik mijn documentaire STOLEN CHILDHOOD draaide.

Awards I AM KALAM

WINNER OF THE
'BEST FEATURE FILM' AWARD
AT LUCAS FILM FESTIVAL, GERMANY

'DON QUIXOTE PRIZE'
BY INTERNATIONAL CINE CLUB FEDERATION
AT THE LUCAS FILM FESTIVAL

'SPECIAL MENTION'
AT CINEKID INT'L FILM FESTIVAL,
AMSTERDAM

'BEST ACTOR WORK'
SPECIAL DIPLOMA AT MINSK INT'L
FILM FESTIVAL, LISTAPADZIK

'SPECIAL MENTION'
BY INT'L JURY AT ALE KINO INT'L
FILM FESTIVAL, POLAND

'YOUNG JURY AWARD'
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
OF INDIA, GOA

'AUDIENCE FAVORITE'
AT BARBICAN CHILDREN'S
FILM FESTIVAL, LONDON

'CINEKID LION AWARD'
CINEKID FILM FESTIVAL, AMSTERDAM

NOMINATIONS

'CINEKID AUDIENCE AWARD'
CINEKID FILM FESTIVAL, AMSTERDAM

'POLITIKEN AUDIENCE AWARD'
BUSTER FILM FESTIVAL, DENMARK

'INDIAN FRAME SHOWCASE'
MAMI - MUMBAI INT'L FILM FESTIVAL

OFFICIAL SELECTIONS

SOUTH ASIAN INTERNATIONAL FILM FESTIVAL (USA) | INTERNATIONAL FILM FESTIVAL OF INDIA (INDIAN PANORAMA)

IN COMPETITION

INDIAN FRAME SHOWCASE AT MAMI | ASIA PACIFIC SCREEN AWARDS | GIFFONI INT'L FILM FESTIVAL, ITALY
54TH BFI TIMES LONDON FILM FESTIVAL | CINEKID INTERNATIONAL FILM FESTIVAL, AMSTERDAM
BARBICAN LONDON CHILDREN'S FILM FESTIVAL | 29TH OULU INT'L CHILDREN'S & YOUTH FILM FESTIVAL, FINLAND
KINDER FESTIVAL, VIENNA | NEW YORK INT'L CHILDREN FILM FESTIVAL | ESTONIA CHILDREN'S FILM FESTIVAL
FESTICINEKIDS, COLUMBIA | THE HEARTLAND FILM FESTIVAL (USA) | INT'L FILM FESTIVAL OF KERALA
MONTREAL INT'L CHILDREN'S FILM FESTIVAL (HIFEM) | AL KINO YOUTH & CHILDREN INT'L FILM FESTIVAL, POLAND

SALES ENQUIRIES: IDream Independent Pictures | Zainab Burmawalla | eMail: zainab@idreamproduction.com | Cell: +91 76664 26908

Bespreking I AM KALAM

www.jekino.be/iamakalam

Steeds vaker schikken Indische films zich naar de wensen van de Europese (festival)markt. Ze hanteren een vertrouwd (= westers) verhalenpatroon, hun lengte is beperkt en er wordt – tot spijt van wie 't benijdt – nauwelijks in gezongen of gedanst. Ook I AM KALAM houdt zich aan die voorschriften. De film buigt zich over het onrecht dat kinderen wordt aangedaan en geeft een stem aan kinderlijke dromen en fantasieën.

Een clevere jongen met de roepnaam 'Chhotu' (= knechtje) laat zich vol bewondering voor de Indische president APJ Kalam ook als 'Kalam' aanspreken. Kalam droomt ervan om naar school te gaan. Maar "*school is niets voor ons,*" beweert moeder. Daarom moet hij aan de slag in een *dhaba*, een thee- en eetstalletje naast de weg. Hij krijgt er kost en inwoon. Met zijn snuggerheid charmeert hij toeristen, vaste klanten en ook zijn vriendelijke werkgever. Wanneer hij een welgestelde jongen van zijn leeftijd ontmoet, een prins nota bene, flakkert de droom weer op. Prinsen en bedelaars worden niet verondersteld vrienden te zijn. De jongens ontmoeten elkaar in 't geniep, maken plezier en helpen elkaar: de prins leert van Kalam om Hindi te praten, in ruil maakt hij hem wegwijs in de Engelse taal. Zo'n ongewone vriendschap moet natuurlijk vele hindernissen overwinnen, maar daarin slagen de jongens met glans. Voorlopig althans... tot aloude vooroordelen onvermijdelijk hun werk doen.

Een modern sprookje, niet bijster origineel (sinds Mark Twains 'De Prins en de Bedelknaap' is dit een vertrouwd verhaal), maar de regisseur schildert zijn personages in heldere taferelen. Zonder te verzanden in folkloristische kitsch schetst I AM KALAM een prachtig beeld van het dagelijkse leven. Een kameel, een vorstelijk paleis en een bezoek aan de rattentempel zijn weliswaar mooi meegenomen voor de aandacht van het jonge publiek, maar nooit verliest de film aan waarachtigheid. De locaties in Rajasthan zijn een lust voor het oog en de kleuren (en zelfs de geuren van het eetstalletje) lijken regelrecht van het scherm te spatten.

Dat mist zijn effect niet. Overal waar Kalam opduikt, raken mensen gecharmeerd, wat de film al talrijke festival awards opleverde. Ook in Open Doek werd I AM KALAM enthousiast onthaald. De film scoorde er hoog in de publieksprijs en de volwassen bezoekers lieten zich graag inpakken door de vranke tong, de glinsterende oogjes en het ontwapenende optimisme van hoofdacteur Harsh Mayar.

Van 2002 tot 2007 was Avul Pakir Jainulabdeen Abdul Kalam president van India. Een charismatisch persoon: vegetariër, celibatair en kenner van de grote wereldgodsdiensten, vooral de islam en het hindoeïsme. Hij stond bekend als *'the people's president'*.

Meer dan voor zijn politiek leiderschap kreeg hij erkenning voor zijn wetenschappelijke carrière. Als ingenieur en ruimtevaartdeskundige had hij ook in zijn politieke loopbaan veel aandacht voor wetenschapsbeleid. Vanuit die hoedanigheid werd Kalam adviseur van het Ministerie van Defensie en leidde hij diverse ondergrondse kernproeven. Hij was een bevlogen pleiter van India's ontwikkeling tot supernatie en beschouwde de aanleg van een kernwapenarsenaal als een middel om dat doel te bereiken.

Uit Generiek 106 (Juni 2011)

GENERIEK SPRAK MET REGISSEUR NILA MADHAB PANDA

“Indische films zijn zoals disco”

Tijdens het Cinekid Festival in Amsterdam spraken we Nila Madhab Panda.

Nila Madhab Panda: “Toen ik voor mijn documentaire *STOLEN CHILDHOOD* de armoede op het Indische platteland onderzocht, besefte ik dat een langspeelfilm een beter *format* was om zulke problemen aan te kaarten. *KALAM* werd gedraaid in Rajasthan en is de eerste in een reeks van 3 fabels. De volgende film zal over het kasteelprobleem gaan en zal *THE CURSE OF THE RAT EATERS* heten. Hij wordt momenteel opgenomen in Bengalen.”

Gaan de films over typisch Indische problemen?

Panda: “Mijn verhaal is door en door Indisch maar niet *India-centric*; ik wil de hele wereld meenemen op mijn trip. Mijn ambitie was: een degelijke low budget film afleveren die universeel begrepen wordt. Ik ben heel tevreden over het resultaat. *KALAM* wordt wereldwijd goed ontvangen op festivals. En overal komen kinderen uit de cinema terwijl ze proberen te fluiten zoals de jongens in mijn film. Dat is voor mij het bewijs van een universele aantrekkingskracht.”

Op welke manier verschilt *KALAM* van de traditionele Indische cinema?

Panda: “Indische films zijn zoals disco: luidruchtig in beeld en geluid. Europese films zijn subtieler. Daarom heeft het Europese publiek een beter begrip van de visuele filmtaal. *SLUMDOG MILLIONAIRE* slaagde erin beide stijlen op een unieke manier te combineren.”

Heeft die film veel betekend voor de Indische filmindustrie?

Panda: “Aanvankelijk dachten we dat *SLUMDOG* het begin van een nieuw tijdperk voor de Indische cinema zou inluiden. Maar dat was niet zo. Films komen en gaan en er verandert weinig.”

Visueel profiteert *I AM KALAM* volop van zijn lokatie: Rajasthan.

Panda: "I AM KALAM vertelt een donker en soms droevig verhaal. Daarom had ik een vrolijke (hoewel ook peperdure) locatie nodig om het evenwicht te bewaren. Vanuit de hele wereld komen mensen de schoonheid van Rajasthan bewonderen. Alle typische elementen van deze unieke plek vind je terug in de film: de kleuren, de muziek, de dansen, het landschap, de religie,... Zelfs de negatieve facetten, zoals het vastklampen aan een vervlogen tijdperk van prinses en koninkrijken."

Het publiek zal verbaasd zijn om een prins te ontmoeten in een modern verhaal.

Panda: "Toch is het waarheidsgetrouw. Ooit woonden er talrijke vorsten in hun paleizen in Rajasthan. Nu zijn hun koninkrijken en hun rijkdom verdwenen. Bedreigd door armoede verbouwen ze hun paleizen tot hotels waar toeristen een glimp kunnen opvangen van het India van weleer. Ze leven in het verleden. De jonge prins in de film is niet zoals zijn vader, die zijn dagen doorbrengt met drinken en schaken en die een vreemde is voor z'n eigen zoon."

Wat zegt dat over de Indische samenleving?

Panda: "Vele wetten uit de tijd van de Britse koloniale exploitatie bleven 50 jaar lang ongewijzigd. De rijken worden rijker, de kloof met de armen wordt steeds groter en het kastesysteem eist nog altijd z'n tol. Er zijn miljoenen kinderen op de wereld die niet naar school kunnen. Ze werken in het toerisme, aan de spoorwegen of in gevaarlijke industrieën om twee maaltijden per dag te verdienen. In I AM KALAM wil ik een internationaal publiek laten kennis maken met deze werkelijkheid."

In de film komt ook één Europees personage voor: een Franse dame.

Panda: "Zij voegt een nieuw perspectief toe, een internationale kijk op de Indische samenleving. Zij vertegenwoordigt de vele toeristen die in India op zoek gaan naar restanten van het kolonialisme. In dit district dat Bikaner heet, zijn 90 % van de toeristen Frans."

In zo'n mooie omgeving had jouw cameraman vast een makkelijke klus.

Panda: "Overal waar je de camera neerzet, is het uitzicht prachtig. Maar meer dan de schoonheid vastleggen, wilde ik dat het beeld iets zou toevoegen aan het verhaal. Ik wilde geen technicus achter de lens, ik wilde een verhalenverteller. 20 dagen en nachten was er gewerkt om het eetstalletje te bouwen, maar volgens de cameraman leverde dat niet de juiste beelden op. Uiteindelijk kregen we 3 dagen om de set te verbouwen. Verschrikkelijk!"

Hoe werkte je met de jonge acteurs?

Panda: "Vreselijk moeilijk. Harsh Mayar is echt een kind uit de sloppenwijken. Hij was enorm ondeugend en maakte dingen stuk op de set terwijl Hussan Saad, die de rol van de prins speelt, heel welgemanierd is. Harsh speelt de heldenrol maar hij was erg jaloers. Ik moest hem voortdurend pampere en ik voelde me meer psycholoog dan regisseur. Harsh was bijvoorbeeld nogal bang aangelegd. Hij durfde niet in een boom klimmen of op een kameel rijden, wat noodzakelijk was voor zijn rol. Dus liet ik Hussan al die dingen doen en ik dreigde dat ik van hem de held zou maken. Het was een zware opdracht en ik zat regelmatig te janken van ellende."

Hoe zit het met de spookverhalen die de jongen vertelt?

Panda: “Zulke verhalen maken deel uit van de Indische cultuur en ze jagen de mensen echt angst aan. Kalam gebruikt spookverhalen om iemand te straffen die hem slecht behandelt.”

Kreeg je steun van de Children’s Film Society India? Of was dat ook een spookverhaal?

Panda: “Ik kreeg niks van de CFSI. Enkel praatjes, geen centen. Bovendien wilde ik onafhankelijk werken. Ik wilde niemand naast mij om alle details te bespreken. Ik kreeg wel financiële steun van ‘The Smile Foundation’, een ngo die werkt rond kinderrechten en gezondheidszorg. Maar het budget was te klein. Eerst nam ik een hypotheek op mijn huis, later verkocht ik het. Mijn vrouw en kinderen stemden toe om in een huurhuis te gaan wonen. Zonder mijn vrouw had ik de film nooit kunnen maken.”

Is er een publiek voor deze film?

Panda: “I AM KALAM werd verkocht aan verscheidene Europese landen. De nationale release werd uitgesteld. Zo kunnen we in India misschien profiteren van onze internationale reputatie. Het Indische publiek staat zeker open voor dit soort films. We zijn de jongste natie ter wereld: jongeren maken 40 % van de bevolking uit. Er is een grote vraag van het publiek, want de filmindustrie doet hoegenaamd niets voor jongeren: geen investeringen en geen promotie.”

Dus zijn jullie afhankelijk van individuele initiatieven?

Panda: “Daarom heb ik zelf een medialab voor jongeren opgericht (www.pallabs.org), waar de nadruk ligt op scenario’s voor kinderfilms. We krijgen steun van partners uit o.a. Italië, Nederland, het Duitse Goethe Instituut,... Landen met een sterke kinderfilmtraditie kunnen ons enorm vooruit helpen. Ik ben voortdurend op zoek naar nieuwe Europese partners die geïnteresseerd zijn in samenwerking.”

Gert Hermans in Generiek 106 (Juni 2011)